

Ruimte voor de Rivier Uiterwaardvergraving Meinerswijk

Projectplan ex. artikel 5.4, lid 1 Waterwet

Besluit

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Projectbeschrijving	3
1.2	Aanleiding	3
1.3	Leeswijzer.....	3
2	Beschrijving Waterstaatwerken	5
2.1	Projectlocatie	5
2.2	Bepaling waterstaatwerken ex. artikel 5.4, eerste lid Waterwet	6
2.3	Uitwerking projectontwerp	6
3	Toetsing Waterwet.....	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Uitgangspunten van de toetsing	9
3.3	Voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en waterschaarste	9
3.4	Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.....	12
3.5	Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem	13
3.6	Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet	14
4	Wijze van uitvoering	15
4.1	Randvoorwaarden uitvoering.....	15
4.2	Planologische inpassing	15
4.3	Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten	16
4.4	Globale planning	17
4.5	Overige uitvoeringsaspecten	17
4.6	Calamiteiten of ongewoon voorval	19
5	Beschrijving van voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen	20
5.1	Voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen	20
5.2	Toestaan van verruiging in de Groene Rivier	21
5.3	Compensatie en financieel nadeel	21
6	Procedure.....	22
7	Zienswijzen	24

1 Inleiding

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan tot Uiterwaardvergraving Meinerswijk vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

1.1 Projectbeschrijving

Ingevolge artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan.

Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient het plan tenminste een beschrijving te bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop het wordt uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Onderhavig projectplan heeft betrekking op de Ruimte voor de Rivier maatregel Uiterwaardvergraving Meinerswijk te Arnhem aan zuidoever de Neder-Rijn.

1.2 Aanleiding

De hoogwatersituaties van 1993 en 1995 hebben aangetoond dat de bescherming van het rivierengebied in Nederland blijvende aandacht vraagt. Er wordt verwacht dat de rivierafvoer in de toekomst alleen nog maar meer toeneemt. Het kabinet heeft daarom in 2000 besloten om toekomstige hoge afvoeren veilig naar zee af te voeren door de rivieren meer de ruimte te geven in plaats van enkel de dijken te verhogen.

In de Planologische Kern Beslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier zijn maatregelen opgenomen, die er samen voor moeten zorgen dat de maatgevende afvoer van 16.000 m³/s op de Rijn bij Lobith op korte termijn (voor 2015) veilig zijn doorgang kan vinden. Het doel van deze maatregelen is om de wettelijke norm voor hoogwaterveiligheid te halen en 4 miljoen bewoners in het rivierengebied te beschermen tegen hoogwater. Er zijn in Nederland ruim 30 locaties aangewezen waar Ruimte voor de Rivier maatregelen getroffen worden, de Uiterwaardvergraving Meinerswijk (R09-3) is daar één van.

De uiterwaardvergraving ligt in de gemeente Arnhem aan de zuidoever van de Neder-Rijn ter hoogte van de locatie Meinerswijk, enkele kilometers benedenstrooms van het splitsingspunt IJsselkop. De vergraving is noodzakelijk om bij maatgevend hoogwater (MHW) het rivierwater beter te verdelen over de Neder-Rijn en de IJssel. Door maatregelen op de IJssel zou deze rivier teveel water gaan afvoeren ten opzichte van de Neder-Rijn. De vergraving bij Meinerswijk leidt bij hoogwater tot een waterstanddaling op de Neder-Rijn, waardoor de optimale afvoerverdeling tussen Neder-Rijn en IJssel vanaf de IJsselkop weer wordt hersteld. De rivierkundige taakstelling voor waterstandsding is gesteld op 7 cm in de Neder-Rijn tussen kmr 882 en 883.

Naast het verbeteren van de veiligheid is een andere belangrijke doelstelling van Ruimte voor de Rivier het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied, om daarmee het rivierengebied economisch, ecologisch en ruimtelijk te versterken. Hierin heeft Rijkswaterstaat nauw samengewerkt met de gemeente Arnhem. Door de uitvoering van de Ruimte voor de Rivier maatregelen worden delen van de gebiedsvisie van de gemeente Arnhem gerealiseerd.

Rijkswaterstaat is de initiatiefnemer voor deze maatregel uit de PKB Ruimte voor de Rivier. Het voorkeursalternatief (VKA) voor deze maatregel is bestuurlijk vastgelegd op 14 maart 2011 en uitgewerkt naar de voorkeursvariant (VKV). De VKV is op 22 juni 2011 in een overleg tussen de gemeente Arnhem en Rijkswaterstaat PDR bestuurlijk vastgesteld. Aansluitend hierop is het projectontwerp opgesteld en op 21 december 2011 heeft de Staatssecretaris van I&M daaraan zijn goedkeuring gehecht door middel van een zogeheten SNIP 3 beslissing. Het projectontwerp zal een waterstandsding opleveren van 7,9 cm. De in de PKB opgenomen taakstelling voor waterstandsding bedraagt 7 cm. De overwaarde van 0,9 cm zal benut worden als beheerruimte benodigd voor veranderingen in vegetatie- en sedimentatieontwikkeling.

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de voorgenomen werken beschreven. In hoofdstuk 3 is samengevat hoe is getoetst dat de uitvoering van dit plan in overeenstemming is met de doelstellingen van de Waterwet. De wijze waarop het werk uitgevoerd gaat worden is in hoofdstuk 4 opgenomen. Aan de hand van de doelen uit de

Waterwet is in hoofdstuk 5 beschreven welke voorzieningen/ maatregelen getroffen zullen worden om ongewenste effecten van de maatregelen ongedaan te maken of te beperken. In hoofdstuk 6 is de gevolgde procedure tot vaststelling van dit projectplan beschreven. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de zienswijzen, waarna het besluit namens de Staatssecretaris is vastgesteld.

2 Beschrijving Waterstaatwerken

2.1 Projectlocatie

Het projectgebied ligt aan de zuidelijke oever van de Neder-Rijn, net benedenstrooms van het splitsingspunt IJsselkop, waar het Pannerdensch Kanaal zich splitst in de IJssel en de Neder-Rijn. Het projectgebied (afbeelding 2.1) bestaat uit een drietal deelgebieden:

Meinerswijk¹:

- dit gebied ligt ten westen van de Mandelabrug en wordt begrensd voor de Eldense Dijk in het zuiden en de Neder-Rijn in het westen en noorden;

Stadsblokken:

- het buitendijks gebied tussen de Mandelabrug en de John Frostbrug ten zuiden van - de Neder-Rijn en ten noorden van de Malburgse dijk;

Bakenhof:

- het gebied tussen de John Frostbrug en de Sacharovbrug. Overigens houdt volgens de scope van dit project het projectgebied op ter hoogte van de nevengeul aan de oostkant van de Bakenhof, zie afbeelding 2.1.

Door het gebied loopt de Groene Rivier. Op 17 december 1932 is aan de gemeente Arnhem concessie verleend voor het bedijken van de polder Malburgen. Ter compensatie voor het verlies aan winterbed moest door de gemeente Arnhem een Groene Rivier in stand worden gehouden.

Het gebied ten westen van de Mandelabrug is door de gemeente Arnhem ingericht als uiterwaardpark en grotendeels onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het betreft over het algemeen grasland en waterplassen die ontstaan zijn door kleiwinning (er stonden hier meerdere steenfabrieken). De Plas van Bruil is ontstaan door zandwinning. Veel van de winplaatsen zijn later gebruikt als stortplaats.

De bewoning in het gebied is extensief. De eigenaren van het gebied zijn de gemeente Arnhem, de Rijksoverheid, het waterschap Rivierenland, Staatsbosbeheer en vastgoedontwikkelaar Phanos BV.

Afbeelding 2.1. Projectgebied Uiterwaardvergraving Meinerswijk

¹ Dit project heet Uiterwaardvergraving Meinerswijk. Meinerswijk verwijst hierbij naar het gehele projectgebied inclusief Stadsblokken en een deel Bakenhof.

2.2 Bepaling waterstaatwerken ex. artikel 5.4, eerste lid Waterwet

In artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet wordt aangegeven dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder, overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen Projectplan geschiedt. Met de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk wordt gelijkgesteld de uitvoering van een werk tot beïnvloeding van een grondwaterlichaam.

Onder beheerder wordt op grond van artikel 1.1 van de Waterwet verstaan het bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat belast is met beheer gericht op de doelstellingen zoals genoemd in artikel 2.1 van de Waterwet. Onder beheer wordt verstaan de overheidszorg met betrekking tot een of meer afzonderlijke watersystemen of onderdelen daarvan, gericht op de in artikel 2.1 genoemde doelstellingen van de Waterwet.

Onder een waterstaatswerk wordt verstaan een oppervlaktewaterlichaam, een bergingsgebied, een waterkering of ondersteunend kunstwerk. In artikel 3.1 en bijlage 2 van het Waterbesluit van 30 november 2009 is de rivier de Neder-Rijn en daarin gelegen ondersteunende kunstwerken, aangewezen als oppervlaktewaterlichamen in Rijksbeheer. In het projectgebied liggen geen waterkeringen of sluisen in Rijksbeheer. De grenzen van oppervlaktewaterlichamen zijn vastgelegd in de Waterregeling, kaartnummer 148. Hieruit volgt dat het huidige buitendijkse gebied in beheer is bij het Rijkswaterstaat Oost-Nederland.

De wijziging van het waterstaatswerk 'de Neder-Rijn' omvat kort samengevat de volgende werken:

- aanleg van een geul inclusief inrichting oevers in de Groene Rivier;
- aanleg van een instroomdrempel naar de Groene Rivier;
- dempen gemaalsloot;
- verlaging zomerkade en aanleg geul ten westen van Plas van Bruil, inclusief herstel Sleuteldam.

Om de effectiviteit van de waterstanddaling te vergroten worden eveneens nog enkele maatregelen uitgevoerd zoals het op een tweetal locaties weghalen van vegetatie en het verwijderen van puin aldaar.

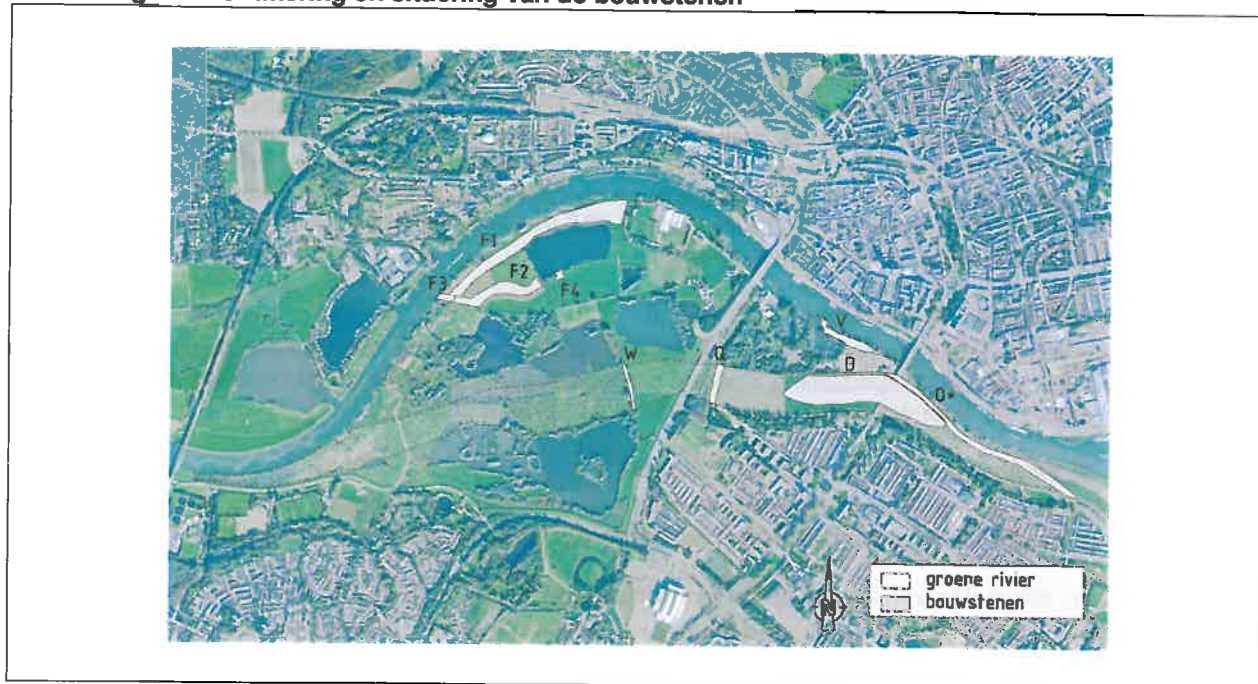
Dit Projectplan gaat enkel in op de ingrepen ten behoeve van de Ruimte voor de Rivier maatregel. Voor eventuele overige aanpassingen in de uiterwaard (ten behoeve van de gebiedsvisie) is de gemeente Arnhem verantwoordelijk. De gemeente Arnhem is dan ook verantwoordelijk voor alle benodigde vergunningen die daarmee samenhangen.

2.3 Uitwerking projectontwerp

Hierna is het projectontwerp op hoofdlijnen beschreven. In bijlage I is een overzichtstekening opgenomen van alle maatregelen.

Voor eenduidigheid en continuïteit binnen het ontwerpproces, zijn de benamingen en nummering van de bouwstenen aangehouden uit de vorige projectfasen. De werken bestaan uit een zestal bouwstenen, weergegeven in afbeelding 2.2. Deze bouwstenen betreffen de feitelijke wijzigingen van het waterstaatswerk en worden hieronder kort toegelicht. In het inrichtingsplan [ref. 7.] en technisch ontwerp [ref. 13.] wordt een nadere beschrijving gegeven van de bouwstenen.

Afbeelding 2.2. Nummering en situering van de bouwstenen

Tabel 2.1. Beschrijving van de bouwstenen

bouwsteen	ingreep/toekomstige functie	type werkzaamheden	
bouwsteen D	geul in Groene Rivier versterking brugpijlers John Frostbrug	grond ontgraven constructieve aanpassing	
bouwsteen F	F1 F2-F3 F4	verlaging zomerkade geul ten westen van de Plas van Bruil herstel Sleuteldam	grond ontgraven en verwerken grond ontgraven grond verwerken
bouwsteen O*	aanleg instroomdrempel	grond verwerken	
bouwsteen Q	dempen gemaalsloot	grond verwerken	
bouwsteen V	weghalen van lage begroeiing en puin	-	
bouwsteen W	weghalen van struweel tussen bomenlaan	-	

Bouwsteen D: Geul in Groene Rivier

Bouwsteen D houdt in dat in de Groene Rivier bij de John Frostbrug een geul uitgegraven wordt. In een gebied van 11,5 ha wordt een geul gegraven met maximaal een geulbodem van NAP + 6,0 m. Hierdoor ontstaat een permanente waterpartij. Op de noordoever van de geul in de Groene Rivier kan struweel zich ontwikkelen. Het struweel langs de noordoever vormt één geheel met de verruiging bij de instroomdrempel.

Als gevolg van het graven van deze geul dienen enkele pijlers van de John Frostbrug te worden versterkt. Hierbij wordt uitgegaan van een nieuwe funderingsconstructie rondom enkele bestaande pijlerfunderingen voorzien van een bekleding aan de buitenzijde wat afgestemd wordt op het bestaande karakter van de brugpijlers.

Bouwsteen F

Bouwsteen F bestaat uit 3 maatregelen:

- F1: het verlagen van de zomerkade ten noorden van de Plas van Bruil tot gemiddeld NAP + 11,50 m (tussen NAP + 10,50 m en NAP + 12,0 m) over een lengte van circa 1.100 m;
- F2-F3: geul ten westen van de Plas van Bruil (graven van een geul met een lengte van circa 600 m en bovenbreedte van circa 50 m);
- F4: herstel van de Sleuteldam over een lengte van circa 40 m.

Met deze maatregelen wordt een substantiële waterstandsverlaging bij hoogwater bereikt.

Bouwsteen O*: Aanleg instroomdrempel

De Groene Rivier wordt met een instroomdrempel gescheiden van de Neder-Rijn. Ecologisch gezien zal de instroomdrempel als oeverwal fungeren. Op het noordelijke gedeelte zal enige verruiging worden toegestaan. De vegetatie langs de noordoever van de geul in de Groene Rivier vormt één geheel met de verruiging bij de instroomdrempel. De instroomdrempel wordt, nabij de te ontgraven geul in de groene rivier, over een lengte van circa 170 verhoogd tot NAP + 11,60 m. Het overige deel van de instroomdrempel wordt verhoogd tot NAP + 11,20 m en heeft in totaal een lengte van circa 1.250 m. De instroomdrempel wordt vanaf de John Frostbrug tot aan de Malburgse bandijk aangelegd.

Bouwsteen Q: Dempen gemaalsloot

Het dempen van de voormalige gemaalsloot, die parallel aan het regelwerk naast de Mandelabrug loopt, levert een positieve bijdrage aan de taakstelling, doordat hiermee een vermindering van de hydraulische weerstand wordt gerealiseerd. De sloot wordt over een lengte van circa 200 m gedempt.

Bouwsteen V: Weghalen van lage begroeiing en puin

Het verwijderen van puin en steenachtige materialen in de kribvakken en vegetatie aan de rivierzijde langs de Neder-Rijn ter hoogte van Stadsblokken levert een bijdrage aan de hydraulische taakstelling.

Bouwsteen W: Weghalen van struweel tussen bomenlaan

Het weghalen van laag struweel zodat een bomenlaan overblijft langs de Uitweg, heeft een positief effect op de rivierkundige taakstelling doordat de hydraulische weerstand van het gebied afneemt.

3 Toetsing Waterwet

3.1 Inleiding

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

In dit hoofdstuk vindt een toetsing aan deze hoofddoelen van de Waterwet plaats van de in hoofdstuk 2 beschreven wijzigingen van waterstaatswerken. In iedere paragraaf wordt eerst de samenvattende conclusie gegeven, waarna de motivering van deze conclusie volgt. In de hoofdstukken hierna wordt ingegaan op de uitgangspunten bij de wijze van uitvoering en het beperken en voorkomen van ongewenste effecten.

3.2 Uitgangspunten van de toetsing

De beoordeling van de hydraulische en ecologische effecten van de 'bouwstenen voor waterveiligheid' gaat uit van voltooiing van het streefbeeld van de totale gebiedsvisie door de gemeente Arnhem. De realisatie van de totale gebiedsvisie is de verantwoordelijkheid van de gemeente Arnhem en valt buiten de scope van het project uiterwaardvergraving Meinerswijk. Ingrepen die buiten de bouwstenen zijn voorzien en wel onderdeel uitmaken van de hydraulische toetsing betreffen:

- (beperkte) toename in ruigere vegetatie van de Groene Rivier;
- verondieping en ecologische ontwikkeling van oevers van bestaande plassen;
- oobosontwikkeling.

Als gevolg van bovenstaande is sprake van de volgende fasering:

- in 2015 zijn de bouwstenen gerealiseerd maar is de ruwheid van de vegetatie nog niet tot ontwikkeling gekomen. Er is sprake van een overgangperiode waarin de daling van de MHW iets groter is dan in deze rapportage is opgenomen;
- na realisatie van de gebiedsvisie is sprake van de effecten zoals hierna worden omschreven.

3.3 Voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Geconcludeerd wordt dat door uitvoering van de werkzaamheden een belangrijke bijdrage geleverd wordt aan het voorkomen dan wel beperken van overstromingen en dat tegen de werkzaamheden geen noemenswaardige bezwaren bestaan vanuit wateroverlast en waterschaarste, zie ook tabel 3.1.

Voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen

Door uitvoering van de uiterwaardvergraving daalt de maatgevende hoogwaterstand op de Neder-Rijn en wordt voldaan aan de door het rijk opgelegde taakstelling.

De belangrijkste doelstelling van het project is het realiseren van 7,0 cm waterstands daling tussen kmr 882 en 883 bij een maatgevend hoogwater (MHW). De MHW afvoer is overeenkomstig met een afvoer van 16.000 m³/s te Lobith. Deze doelstelling wordt de rivierkundige taakstelling genoemd. Het resultaat van het projectontwerp is dat een waterstands daling van 7,9 cm (tussen kmr 882 en 883 bij MHW) realiseerbaar is. Hiermee ontstaat een overwaarde van 0,9 cm ten opzichte van de rivierkundige taakstelling. Deze overwaarde zal als beheerruimte benut worden voor veranderingen in vegetatie- en sedimentatieontwikkeling.

De belangrijkste conclusies van de hydraulische beoordeling zijn hieronder in tabel 3.1 weergegeven per beoordeeld aspect, voor gedetailleerdere info zie ook [ref. 14.]. Alle criteria komen uit het rivierkundig beoordelingskader van Rijkswaterstaat [ref. 15.].

Tabel 3.1. Beoordeling Waterwet

	aspect: te beoordelen effect	effect / criteria	conclusie
hydraulische effecten	1.1: MHW stand op de as van de rivier	waterstandverlaging $\geq 7,9$ cm tussen kmr 882 en kmr 883	Taakstelling wordt gehaald: 7,9 cm; waterstandsval wordt gehaald op rkm 882.
	1.2: MHW stand buiten as van de rivier	toename waterstanden aan de bandijken. Ter beoordeling bevoegd gezag	Toename waterstand Malburgse Bandijk van 13 cm; toename waterstand Grote Griet: 1,8 cm Drielsedijk: 1,8 cm. Voor het waterschap Rivierenland is de veiligheid van de waterkering (dijk) getoetst, zie bijlage 4. Op basis van de effectbeoordeling veiligheid primaire waterkering wordt geconcludeerd dat de dijk, na realisatie van het de maatregelen in het projectontwerp, voldoet op alle faalmechanismen.
	1.3: afvoerdeling bij MHW bij IJsselkop	generiek: verandering afvoerdeling $< 5 \text{ m}^3/\text{s}$ bij Boven-Rijn afvoer van $16.000 \text{ m}^3/\text{s}$ specifiek: het corrigeren van de afvoerdeling als gevolg van de RvR maatregelen langs de IJssel	Het is juist de doelstelling van het totaal van maatregelen om de afvoerdeling bij de IJsselkop sterk te beïnvloeden. Gevolg hiervan is dat niet aan de generieke voorwaarde wordt voldaan. Aan de specifieke voorwaarde wordt wel voldaan.
	1.4: afvoerdeling bij normaal hoogwater bij IJsselkop	verandering afvoerdeling $< 20 \text{ m}^3/\text{s}$ bij Boven-Rijn afvoer van $10.000 \text{ m}^3/\text{s}$	Het projectontwerp beïnvloedt de afvoerdeling bij de splitsingspunten. De grootste wijziging t.o.v. de referentiesituatie vindt plaats bij de IJsselkop ($19,4 \text{ m}^3/\text{s}$).
hinder of schade	2.1: waterstanden en/of inundatiefrequentie van de uiterwaard	verandering waterstanden en/of inundatiefrequentie	De inundatiefrequentie van de Groene Rivier wijzigt niet, wel zal de Groene Rivier minder vaak meestromen. In de huidige situatie overstroomt de kade, waar in het projectontwerp bouwsteen F1 is gepland, circa 1/100 jaar. In het projectontwerp bereikt het water 13,8 dagen per jaar de Plas van Bruil.
	2.2: stroombeeld in de uiterwaard	verandering grootte en richting stroomsnelheden bij Boven-Rijn afvoer van $10.000 \text{ m}^3/\text{s}$	Door de verlaging van kade van bouwsteen F1 en de toename van het debiet door de Groene Rivier verandert het stroombeeld in de uiterwaard. Bij bouwsteen F1 vindt een verhoging van stroomsnelheden plaats, in de Groene Rivier een verlaging. De kade van bouwsteen F1 kan zonder beschermende maatregelen te maken krijgen met extra erosie. Tegelijkertijd is echter de verwachting (zelfs de wens) dat afzetting van zand uit de rivier zal plaatsvinden op de verlaagde zomerkade. De verandering van het stroombeeld in de Groene Rivier leidt niet tot hinder voor de scheepvaart.
	2.3: stroombeeld in hoofdgeul 'bij de aan- en aftakking van nevengeul'	dwaarsstroming vaarweg $\leq 0,15 \text{ m/s}$	Bij Boven-Rijn afvoeren van $6.000 \text{ m}^3/\text{s}$ en $8.000 \text{ m}^3/\text{s}$ blijven de stroomsnelheden in dwarsrichting gelijk of onder het criterium van $0,15 \text{ m/s}$.
	2.4: afvoerdeling bij normaal hoogwater	verandering afvoerdeling bij Boven-Rijn afvoer van $10.000 \text{ m}^3/\text{s}$	De afvoerdeling verandert ten opzichte van de referentiesituatie. De maximale verandering vindt plaats bij de IJsselkop; er gaat wijziging t.o.v. de referentiesituatie $19,4 \text{ m}^3/\text{s}$ meer door de Neder-Rijn. Dit zal niet tot hinder of schade aan functies en

	aspect: te beoordelen effect	effect / criteria	conclusie
			eigendommen van derden leiden.
	2.5: afvoerverdeling bij lage afvoeren	afwijking afvoerverdeling < 1 m ³ /s bij Boven-Rijn afvoer van 1.020 m ³ /s (OLR)	Aan deze voorwaarde wordt voldaan. De grootste verandering vindt plaats bij de IJsselkop en bedraagt 0,12 m ³ /s.
bodemligging en morfologie	3.1: aanzanding en erosie van het zomerbed (+ oevers)	de gegarandeerde diepte van OLR -2,80 m dient te allen tijde gehandhaafd te worden; de minimaal te handhaven gemiddelde diepte is OLR- 4,00 m	Het projectontwerp levert jaarlijks een extra gemiddeld baggerbezwaar op van circa 6.100 m ³ /jr bij het handhaven van een gemiddelde diepte van 4,00 m. Dit komt overeen met circa 8.600 m ³ /jr in de beun.
	3.2: aanzanding en erosie van uiterwaard		Er zal sedimentatie in de Groene Rivier plaatsvinden. Sedimentatie beïnvloedt de afvoercapaciteit van de Groene Rivier. Daarom zullen onderhoudswerkzaamheden nodig zijn.

Stabiliteit primaire waterkeringen

Geconcludeerd wordt dat, rekening houdend met de toename van het maatgevend hoogwater langs de dijk, na uitvoering van de uiterwaardvergraving de dijk voldoet op alle faalmechanismen (conform Voorschrift Toetsen op Veiligheid primaire waterkering, VTV). Zie ook de rapportage effectbeoordeling veiligheid primaire waterkering [ref. 1. & bijlage 4]

De vergraving bij Meinerswijk leidt bij hoogwater tot een waterstandsval op de as van de Neder-Rijn. In de Groene Rivier neemt, echter als gevolg van de vergraving de waterstand tijdens maatgevend hoogwater langs de dijk toe. Om te bepalen wat de effecten zijn op de primaire waterkering, zijn de faalmechanismen van de Malburgse Banddijk getoetst, zoals die ook in de veiligheidstoetsing van primaire waterkeringen aan bod komen. Dit zijn: hoogte (HT), macrostabiliteit binnenwaarts (STBI), macrostabiliteit buitenwaarts (STBU), piping en heave (STPH), microstabiliteit (STMI), stabiliteit van de bekleding (STBK) en stabiliteit van het voorland (STVL).

Wateroverlast en waterschaarste

De effecten voor geohydrologie en waterkwaliteit zijn opgenomen in (geo)hydrologisch onderzoek [ref. 2.] De effecten zijn beoordeeld conform de beoordelingscriteria uit de Risicolijst Deltares betreffende Geohydrologie in RvdR-projecten. De effectbeoordeling is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3.2. Effectbeoordeling autonome situatie en projectontwerp

aspect	criterium	autonoom	projectontwerp
grondwaterkwantiteit	verandering grondwaterstanden binnendijks	0	-
waterhuishouding binnendijks	verandering binnendijkse afvoer	0	0
waterhuishouding buitendijks	gevolgen dempen gemaalstoot	0	0
waterkwaliteit	verandering waterkwaliteit Plas van Bruil	0	0
	waterkwaliteit geul in Groene Rivier	0	+

De binnendijkse ontwatering wordt licht negatief beoordeeld. Door het uitvoeren van Uiterwaardvergraving Meinerswijk is er in een klein gebied sprake van een beperkte berekende afname van de ontwateringsdiepte (5-10 cm in voornamelijk openbaar terrein en circa 5 cm ter plaatse van enkele woningen). Omdat buiten het invloedsgebied ook sprake is van kritische ontwatering bij hoogwater is in overleg tussen de gemeente Arnhem en waterschap Rivierenland geconcludeerd dat er op dit moment geen directe aanleiding is om alleen maatregelen te nemen in het invloedsgebied.

3.4 Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Geconcludeerd wordt dat door uitvoering van de uiterwaardvergraving geen negatieve effecten op de fysisch-chemische kwaliteit zal optreden en de ecologische kwaliteit van de wateren zal verbeteren. De uitvoering van de uiterwaardvergraving geeft juist een impuls aan het behalen van de KRW-doelen van de Neder-Rijn/Lek.

Chemische kwaliteit

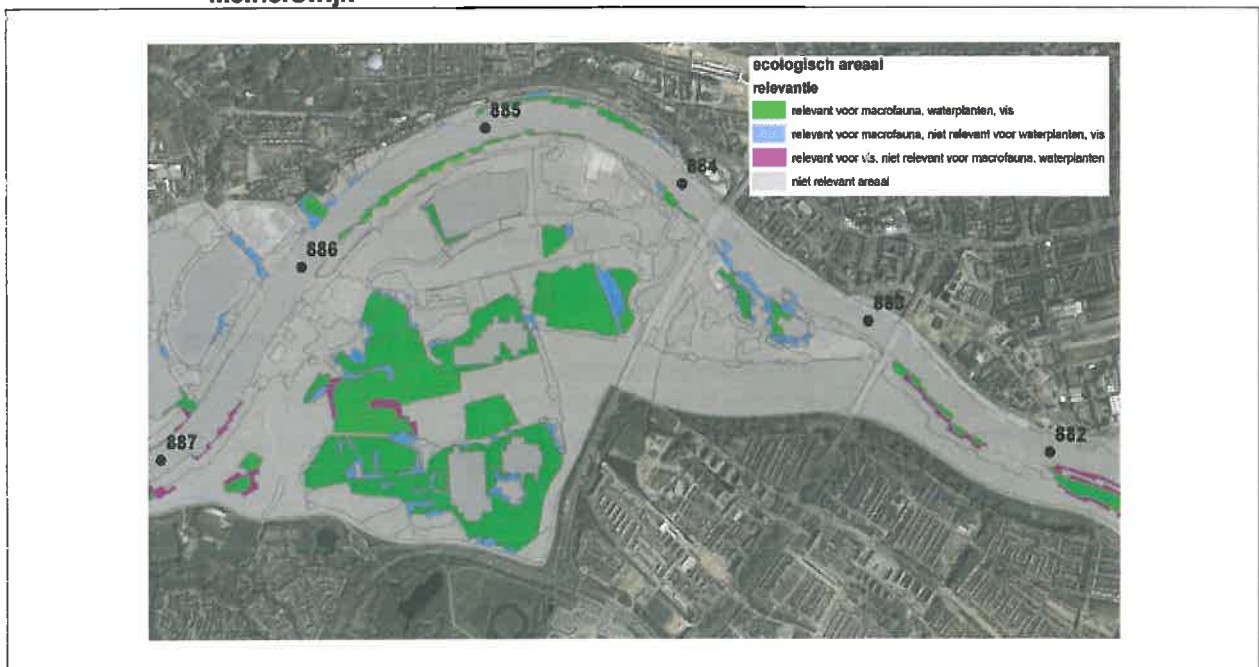
De ontvangende bodem, welke als nieuwe waterbodem fungeert als de ingrepen zijn gerealiseerd, wordt vrijwel geheel als vrij toepasbaar beoordeeld (conform Besluit Bodemkwaliteit) of blijft gelijk aan de bestaande situatie, zie ook [ref. 8.]. De nieuwe waterbodem zal de waterkwaliteit derhalve milieuhygiënisch niet negatief beïnvloeden.

De verwachting is dat vanwege een gelijkblijvende kwelsituatie er geen noemenswaardige verandering zal optreden in de waterkwaliteit van de Plas van Bruil [ref. 2.]. De plas zal weliswaar iets vaker overstromen met rivierwater, maar dit water zal al snel gaan meestromen, waardoor er naar verwachting minder lang dan nu sprake is van stagnant rivierwater. Hierdoor zal de slibafzetting beperkt worden en mogelijk zelf iets minder zijn dan in de huidige situatie. De waterkwaliteit zal hierdoor derhalve niet negatief beïnvloed worden.

Ecologische kwaliteit

De toestand van de biologische kwaliteitselementen wordt beoordeeld met maatlatten. In de bronndocumenten, behorend bij het Beheer- en Onderhoudsplan voor Rijkswateren, zijn voor alle waterlichamen voor de afzonderlijke biologische kwaliteitselementen aangegeven wat de huidige toestand is en welke wateren ecologisch gezien relevant zijn. In afbeelding 3.1 zijn de ecologisch relevante wateren in Meinerswijk weergegeven.

Afbeelding 3.1. Ecologische relevante wateren in het waterlichaam Neder-Rijn/Lek ter plaatse van Meinerswijk

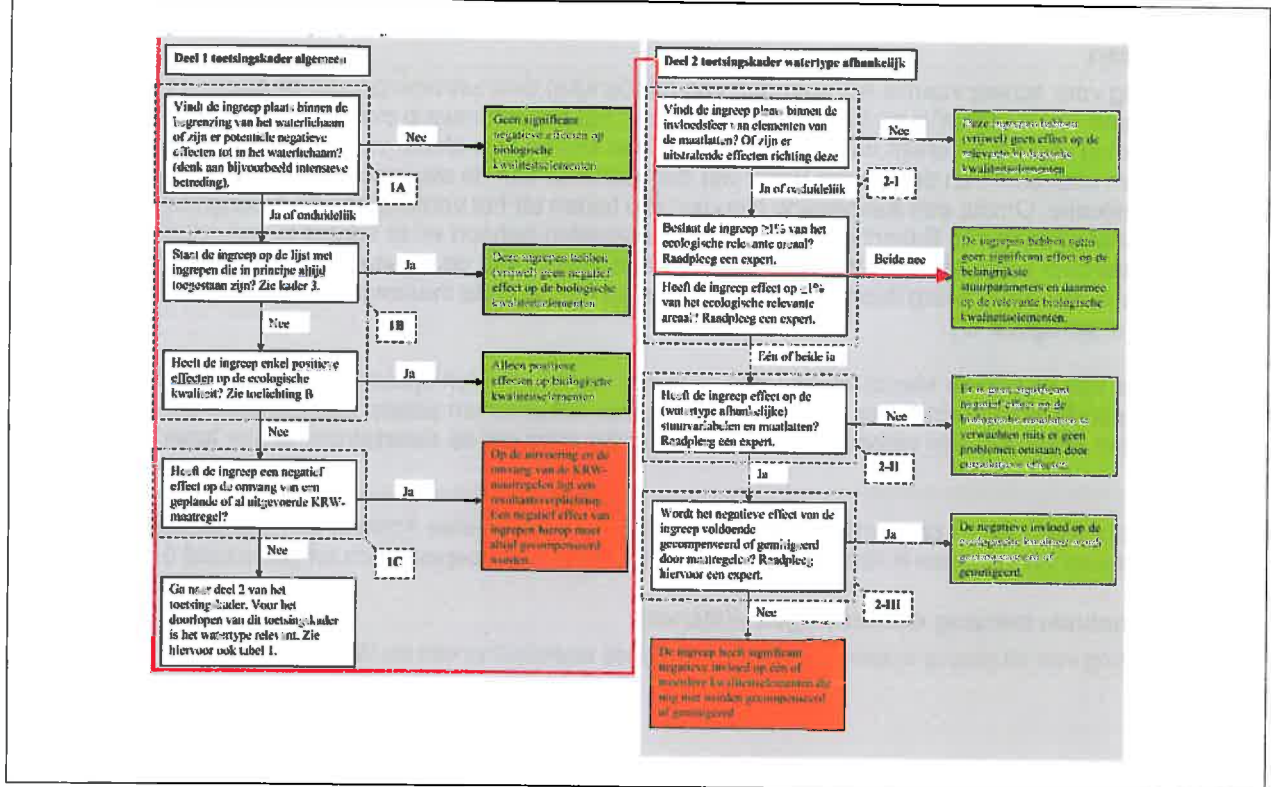

Voor toetsing aan de Kaderrichtlijn Water (verder: KRW) dienen, afhankelijk van de antwoorden, deel 1 of 2 van het stroomschema's te worden doorlopen. Met een rode lijn is in afbeelding 3.2 aangegeven hoe de stroomschema's zijn doorlopen.

Het oeverprofiel van de geul in de Groene Rivier en de droogval ten gevolge van de rivierdynamiek hebben een positief effect op de ontwikkeling van waterplanten. Dit betekent dat voor dit nieuwe element een goede kwaliteit wordt verwacht (en dus positieve beoordeling) ten aanzien van de waterkwaliteit en aquatische ecologie.

Met realisatie van nieuwe natuur, zie ook volgende paragraaf, wordt juist een bijdrage geleverd aan het ecologische relevant water in het waterlichaam Neder-Rijn/Lek.

Abbeelding 3.2. Toetsingskader KRW

3.5 Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

In het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2010-2015 (BPRW) zijn de maatschappelijke gebruiksfuncties gedefinieerd als: scheepvaart, natuur, drinkwater, recreatie, visserij en zwemwater. Enkel de functies natuur, recreatie en scheepvaart zijn hier van toepassing en hierna beschreven. Voor nadere toelichting zie ook het inrichtingsplan [ref. 7].

Geconcludeerd kan worden dat als gevolg van de werkzaamheden de maatschappelijke functies niet of slechts in geringe mate belemmerd worden (scheepvaart in verband met dwarsstromingen) en dat er een bijdrage wordt geleverd aan de vervulling van diverse maatschappelijke functies door watersystemen, met name natuur en recreatie. Tegen de werkzaamheden bestaan derhalve geen bezwaren vanuit de vervulling van maatschappelijke functies door het watersysteem. Hieronder wordt dit nader toegelicht.

Natuur

De natuurwaarden in het gebied profiteren van de aanleg van de verschillende maatregelen.

De nieuwe geul in de Groene Rivier (bouwsteen D) is een nieuw element die circa 13 ha natte natuur oplevert. De oevers van de geul in de Groene Rivier zijn flauw gedimensioneerd. De waterstand in de nieuwe geul in de Groene Rivier kent geen actief peilbeheer, maar fluctueert gedeeltelijk mee met de waterstand in de Neder-Rijn. In de zomermaanden valt hierdoor een aanzienlijk deel van de oevers droog. Het natuurlijke proces van gedeeltelijke droogval bevordert de ontwikkeling van helder plantenrijk water. Op basis hiervan wordt een goede kwaliteit verwacht ten aanzien van de waterkwaliteit en aquatische ecologie.

Ook de aanleg van de geul ten westen van de Plas van Bruil (bouwsteen F) levert een bijdrage aan de realisatie van relevante natte natuur van circa 4 ha. Het weghalen van begroeiing en puin (bouwsteen V) heeft geen negatief effect op de ecologisch toestand in maatlattermen. Door het weghalen van begroeiing en puin ontstaat er een geleidelijke overgang van land naar water over een lengte van circa 500 meter.

Recreatie

De recreatieve mogelijkheden van de uiterwaarden worden door de uiterwaardvergraving bevorderd. Het gebied wordt door alle maatregelen aantrekkelijker voor recreanten. Zo kan er langs de geul in de Groene Rivier gerecreëerd worden. De gemeente Arnhem is voornemens om wandel- en fietspaden aan te leggen conform haar gebiedsvisie.

Scheepvaart

Van belang voor scheepvaart is het optreden van (hinderlijke) dwarsstromingen op de Neder-Rijn. Bij Boven-Rijn afvoeren van 6.000 m³/s en 8.000 m³/s treedt er in het projectontwerp over het gehele projectgebied geen overschrijding van het criterium van 0,15 m/s op. Bij een Boven-Rijn afvoer van 10.000 m³/s vindt bij de instroom en uitstroom van de Groene Rivier wel een toename van de dwarsstroming plaats ten opzicht van de referentiesituatie. Omdat een aanpassing hiervoor zou leiden tot het vernietigen van belangrijke ecologische waarden, aanpassing van Bakenhof niet tot de mogelijkheden behoort en er sprake is van relatief lange stroken waardoor schepen voldoende tijd hebben om te anticiperen op de situatie, is geen verdere optimalisatie van het ontwerp doorgevoerd maar worden mitigerende maatregelen getroffen. Deze zijn benoemd in paragraaf 5.1.

Ter hoogte van de Nelson Mandelabrug vindt zelfs een verbetering ten opzicht van de referentiesituatie plaats. In de bestaande situatie vindt hier een overschrijding van het criterium plaats. Met realisatie van de maatregelen wordt hier een verbeteren bewerkstelligd die zorgt dat de dwarsstroming hier lager is dan 0,15 m/s.

Het projectontwerp levert zonder de kadeteruglegging van de gemeente Arnhem een jaargemiddeld baggerbezwaar op van circa 6.100 m³. Het benodigde baggerwerk beperkt zich tot gemiddeld 5 dagen per jaar.

3.6 Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstelling van de Waterwet.

4 Wijze van uitvoering

4.1 Randvoorwaarden uitvoering

Omdat de uitvoering middels een Design en Construct contract op de markt wordt gezet is de uitvoeringswijze ten tijde van de vaststelling van dit projectplan nog niet bekend. Wel zijn reeds de uitvoeringsrisico's geïnventariseerd welke randvoorwaarden geven voor de uitvoering. De randvoorwaarden zullen als uitvoeringseisen worden opgenomen in het Design en Construct contract.

Bij de uitvoering dient in ieder geval voldaan te worden aan de volgende randvoorwaarden:

- de hinder voor het scheepvaartverkeer op de Neder-Rijn als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden, dient niet groter te zijn dan hinderklasse 1;
- Rijkswaterstaat beoogt om op een zo publieksvriendelijk mogelijke manier de uitvoeringswerkzaamheden uit te voeren in het projectgebied. Door uitsluitend op werkdagen van 7:00 tot 19:00 uur uitvoeringswerkzaamheden te laten plaatsvinden, wordt geluidsoverlast naar de omgeving beperkt;
- tijdens de uitvoering dient de veiligheid voor gebruikers en omgeving te worden gewaarborgd;
- voor de bewoners van het projectgebied en omwonenden in de nabijheid van het projectgebied dient de bereikbaarheid gedurende de uitvoering gelijk te blijven / verzekerd te worden;
- het verkeer dat gebruik maakt van de John Frostbrug (Nijmeegseweg) en de Mandelabrug (N225) dient geen hinder te ondervinden als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden;
- gedurende de uitvoering dient het voor hulpdiensten te allen tijde mogelijk te zijn om alle woningen, bedrijven, recreatielocaties en instellingen te bereiken over de huidige wegen;
- bestaande wegen en paden dienen niet beschadigd te raken als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden;
- belendingen binnen en buiten de systeemgrenzen mogen niet beschadigd raken als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden.
- bomen en struiken binnen de systeemgrenzen en in de omgeving van de systeemgrenzen niet beschadigd raken als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden, met uitzondering van de bomen en struiken die op basis van de eisen in het contract verwijderd dienen te zijn.
- bestaande gronden waar geen ingrepen dienen plaats te vinden, dienen bij oplevering niet beschadigd te zijn.
- gedurende de uitvoering dient de hinder voor de omgeving en overige stakeholders geminimaliseerd te worden.
- voor het beheer en onderhoud in het projectgebied dienen de vaste onderhoudsaannemer(s) van Rijkswaterstaat de mogelijkheid te worden geboden om de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden (uiterwaard en kribvakken) uit te kunnen voeren. Indien als gevolg van de werkzaamheden tijdens de uitvoering dit niet mogelijk is, dient de aannemer deze beheer- en onderhoudswerkzaamheden voor de betreffende delen uit te voeren;
- transport van vrijkomende grond per as is uitsluitend toegestaan:
  - binnen het projectgebied;
  - buiten het projectgebied, mits dit transport plaatsvindt op een afstand van minimaal 400 meter hemeisbreed vanaf de grenzen van het projectgebied.
  - na uitvoering van het werk mogen geen materiaalstromen als grond en puin achterblijven

Verder dienen de zorgplicht ingevolge artikel 6.15 van het Waterbesluit en artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling tijdens de uitvoering in acht te worden genomen.

4.2 Planologische inpassing

Omgevingsvergunning

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd een omgevingsvergunning aangevraagd. Het definitieve projectontwerp is niet geheel inpasbaar binnen de vigerende planologische regels. Het plangebied is gelegen binnen de vigerende bestemmingsplannen 'Polder Meinerswijk', 'Uitbreidingsplan De Stadblokken' en 'Rivierzone, d.d. 2009'. Voor de bestemmingsplannen 'Polder Meinerswijk', 'Uitbreidingsplan De Stadblokken' geldt dat niet alle bouwstenen inpasbaar zijn. Om de

Uiterwaardvergraving Meinerswijk ruimtelijk inpasbaar te maken hebben Rijkswaterstaat en gemeente Arnhem besloten een omgevingsvergunning voor planologisch strijdig gebruik aan te vragen.

Ten behoeve van de omgevingsvergunning is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld [ref. 16.]. Op grond van artikel 2.12, eerste lid, onder a onder 3° Wabo kan de omgevingsvergunning worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Bij de gemeente is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend.

4.3 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Milieueffectrapportage

Geconcludeerd wordt, dat er vanwege de kenmerken, de plaats en de beperkte effecten (beperkt in omvang, frequentie of gevolg) van het project geen belangrijk nadelige effecten worden verwacht. Ook de aard, plaats, potentiële effecten en cumulatieve effecten in samenhang bekijkend, zijn er geen grote effecten te verwachten waarvoor het volgen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk wordt geacht. Voor de achtergronden wordt verwezen naar de aanmeldnotitie m.e.r. [ref. 11.] en de effectenstudies.

Binnen het beïnvloedingsgebied is geen sprake van een kwetsbaar milieu, alleen de beïnvloeding van de ecologische hoofdstructuur en het cultuurhistorische landschap vraagt aandacht. De voorgenomen activiteit vormt een zeer klein risico voor aantasting van delen van de EHS. Daar staat een (grotere) versterking van ecologische waarden tegenover, waardoor geen sprake is van belangrijke nadelige effecten voor het milieu. De bouwhistorische en historisch-geografische beschermde objecten blijven gehandhaafd. Er is, vanuit het oogpunt van de locatie bezien, geen sprake van belangrijke nadelige effecten voor het milieu die een procedure voor milieueffectrapportage vereisen. De effecten met de grootste omvang zijn aanwezig bij het graven van de waterplas in de Groene Rivier, er is echter geen sprake van een noemenswaardig negatief gevolg. De overige effecten hebben een beperkte omvang, duur en frequentie.

Het m.e.r. beoordelingsbesluit zal door Rijkswaterstaat en Provincie Gelderland gezamenlijk worden opgesteld. Dit zal voorafgaand aan de ter inzage legging van dit document worden gepubliceerd, zie ook hoofdstuk 5.

Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswet

De bouwstenen die in de EHS zijn gelegen passen binnen het bestemmingsplan. Een 'nee, tenzij'-toets is derhalve niet nodig. Dit is ter toetsing voorgelegd aan de Provincie Gelderland, en zij hebben hiermee ingestemd. Het project leidt niet tot verslechterende of verstorende effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden in de Natura 2000-gebieden Veluwe, Uiterwaarden IJssel en Gelderse Poort. Het aanvragen van een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet en het uitvoeren van een passende beoordeling of een verslechteringsstoets is niet nodig [ref. 4. & bijlage 2].

Ontheffing Flora- en faunawet

In de effectanalyse ecologie [ref. 4. & bijlage 2] zijn de aanwezige natuurwaarden in het plangebied onderzocht. Hieruit blijkt dat nabij de bouwsteen Q en bouwsteen F4 leefgebied van de bittervoorn is. Voor het verstoren van de bittervoorn is een ontheffing aangevraagd van de Flora- en faunawet. Werkzaamheden nabij bouwsteen Q en F4 worden buiten de voortplantingsperiode van de bittervoorn uitgevoerd (september tot en met maart) en aanwezige vissen worden weggevangen en overgezet. Ook is de rugstreeppad is in het verleden waargenomen in het projectgebied. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de rugstreeppad door het betreffende gedeelte te ontzien of, wanneer dit niet kan, de larven/eieren te verplaatsen naar een gelijkwaardig biotoop. Desondanks is het niet uit te sluiten dat toch enkele individuen/larven/eieren worden vernietigd/aangetast. Hiervoor is eveneens een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd.

Ontgrondingsvergunning

Vanwege de omvang van de ontgraving is een ontgrondingsvergunning ingevolge artikel 3 Ontgrondingenwet jo. artikel 5 Gelderse ontgrondingsverordening voor het uitvoeren van de onderstaande werkzaamheden aangevraagd.

Waterwetvergunning

De instroomdrempel en de geul in de Groene Rivier zijn gelegen in de buitenbeschermingszone van de primaire waterkering. In bestuurlijk overleg is afgesproken dat plaatselijk (tussen de John Frostbrug en de

Nelson Mandelabrug) een extra laag asfaltverharding wordt aangebracht om de hogere waterstanden die optreden als gevolg van de uiterwaardvergraving te compenseren. Deze drie aspecten maken onderdeel uit van de waterwetvergunning die is aangevraagd bij Waterschap Rivierland.

Monumentenvergunning

Ten gevolge van de uiterwaardvergraving is een constructieve aanpassing van de brugpijlers noodzakelijk. Omdat de John Frostbrug als rijksmonument is aangemerkt dient hiervoor een monumentenwetvergunning te worden aangevraagd. Met de gemeente Arnhem is afgesproken dat de vergunning wordt aangevraagd op het moment dat het definitief ontwerp voor constructieve aanpassing van de brugpijlers is goedgekeurd door de gemeente Arnhem en Rijkswaterstaat Oost-Nederland, de intentieverklaring van de gemeente Arnhem is in bijlage 5 toegevoegd. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) adviseert de gemeente Arnhem omtrent de vormgeving van de constructieve aanpassing.

Uitvoeringsvergunningen

De aannemer is zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van overige benodigde (uitvoerings)vergunningen ofwel het doen van meldingen bij de verschillende bevoegde gezagen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om vergunningen en meldingen voor het kappen van bomen, het regelen van verkeer, het onttrekken van grondwater, eventuele lozingen als gevolg van ontgravingen op grond van het Besluit lozen buiten inrichtingen (Bbi), tijdelijk werkterrein of werkvoorzieningen, watervergunning(en) voor het gebruik of de wijziging van waterstaatswerken, melding nuttige toepassingen van vrijkomende grond en baggerspecie op grond van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), het overleggen van een werkplan voor ontgraving boven de interventiewaarde op grond van het Bbi, een melding voor activiteiten van ondergeschikt belang op grond van artikel 6.14, lid 1 Waterregeling.

4.4 Globale planning

Naar huidig inzicht moet Uiterwaardvergraving Meinerswijk eind 2014 het vereiste veiligheidsniveau bereiken. De start van de uitvoering staat gepland voor mei 2013. Om het vereiste veiligheidsniveau te bereiken dient vrijwel aaneengesloten gewerkt te worden in het projectgebied.

4.5 Overige uitvoeringsaspecten

Brugpijlers

De geul in Groene Rivier loopt onder de John Frostbrug door. Ter plaatse van de pijlers in de geul in Groene Rivier wordt het bestaande maaiveld met 5 meter verlaagd tot NAP +6,0 m. Hierdoor komt de laag beton waarop de pijlers staan gefundeerd als het ware boven de bodem van de toekomstige geul in de Groene Rivier te 'zweven'. Het gevolg is dat de fundering verzwakt wordt en instabiliteit kan ontstaan. De funderingen van de pijlers moet daarom worden versterkt.

Om de fundering te versterken dient de fundering te worden verbreed en/of dient het funderingsniveau te worden verlaagd. Hiertoe zijn verschillende opties mogelijk. Voorafgaand aan de realisatie zullen de verschillende mogelijkheden in overleg met RWS-ON, de gemeente Arnhem en RCE worden verkend en wordt een keuze gemaakt voor de meest passende oplossing. Uitgangspunt is dat eventuele aanpassingen aan de pijlers van de brug gelegen in de toekomstige geul zodanig worden vormgegeven dat de wateropgave niet belemmerd wordt.

Andere belangrijke criteria zijn onder andere de beeldkwaliteitswaarde van de pijlers, de historische waarde, de kosten en de technische haalbaarheid van de uitvoering. Er wordt een definitief ontwerp van de brugpijlers uitgewerkt op basis waarvan de monumentenwetvergunning wordt aangevraagd.

Kabels en leidingen

Er zijn een aantal knelpunten met aanwezige kabels en leidingen vastgesteld. Op verschillende plaatsen moeten kabels en/of leidingen worden verlegd. Dit is nader omschreven in de rapportage verleggingsplan kabels en leidingen [ref. 6.]. Het verleggen van de leidingen zal door de nutsbedrijven zelf uitgevoerd worden. Omdat dit gelijktijdig met de uitvoering van het grondwerk geschiedt, betekent dit dus dat er een raakvlak is met het verleggen van aanwezige kabels en leidingen door derden.

De aannemer is verantwoordelijk voor de coördinatie betreffende de uitvoering van het verleggen van de kabels en leidingen.

Niet-gesprongen explosieven (NGE's)

Explosive Clearance Group B.V. (ECG) heeft middels een detectieonderzoek de aanwezigheid van conventionele explosieven onderzocht [ref. 3.]. Tijdens de onderzoeken in SNIP 2A en SNIP 3 zijn binnen het onderzochte plangebied ruim 6.000 (ferromagnetische) verstoringen waargenomen. Deze ferromagnetische verstoringen worden veroorzaakt door ferrohoudende objecten. De geïdentificeerde objecten kunnen duiden op de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven.

Voor de uitvoering van het grondwerk betekent dit dus dat er een raakvlak is met de mogelijke aanwezigheid van NGE's. De aannemer dient conform de BRL-OCE te handelen om daarmee te voldoen aan de eisen welke worden gesteld aan het opsporingsproces, aan de organisatie en het management van het opsporingsbedrijf en de deskundigheid van personeel.

Archeologie

RAAP heeft middels een Archeologisch vooronderzoek [ref. 5.] de archeologische verwachting ter plaatse van de ontgravingswerkzaamheden in bouwsteen D en F2-F3 vastgesteld. Voor beide bouwstenen is geconcludeerd dat bij de uitvoering hiervan het risico bestaat dat archeologische waarden zullen worden verstoord. Derhalve zal de uitvoering onder archeologische begeleiding conform het protocol opgraven uit de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) (versie 3.2) plaatsvinden. De archeologische begeleiding behoort plaats te vinden op basis van een programma van eisen (PvE). Dit PvE zal als contractdocument voor de aannemer gelden die voor start werkzaamheden het PvE definitief maakt op basis van zijn uitvoeringsplan. Het definitieve PvE behoeft de goedkeuring van de gemeente Arnhem.

Beheer en onderhoud

Het benodigd beheer en onderhoud is beschreven in het Beheerplan [ref. 9.]. Het Beheerplan is gekoppeld aan de maatregelen die in het kader van de Ruimte voor de Rivier maatregel Uiterwaardvergraving Meinerswijk worden gerealiseerd. Voorafgaand aan de uitvoering van de maatregel zal het beheer en onderhoud bekrachtigd worden met een beheerovereenkomst met de verschillende beheerders, waarin naast de beheergrenzen en ook juridische en financiële afspraken vastgelegd zijn. Hiervoor bevat het beheerplan de benodigde basisinformatie.

Reeds tijdens de uitvoering dient te worden gestart met het beheer (startbeheer) dat uiteindelijk moet leiden tot de gewenste doelen (zowel natuur als veiligheid). Hiermee kan een ongewenste bovenmatige ontwikkeling van houtopslag tijds worden verhinderd. Dit tijdelijk beheer wordt geregeld binnen de aanbesteding en uitgevoerd door de aannemer tot het moment van oplevering.

De gemeente Arnhem beoogt aansluitend aan de uiterwaardvergraving haar gebiedsvisie te realiseren. Met realisatie van de gebiedsvisie wordt nog voldaan aan de hydraulische taakstelling, zie ook [ref. 14.]. Een beheerplan dat overeenkomt met de doelen uit de gebiedsvisie zal te zijner tijd door de gemeente Arnhem opgesteld moeten worden en worden afgestemd met Rijkswaterstaat Oost-Nederland.

Het beheerplan geeft invulling aan de eisen en doelstellingen vanuit het definitieve projectontwerp en de wettelijke vereisten die aan het beheer van delen van het plangebied gesteld worden om te komen tot een zodanig beheer dat de PKB-doelstellingen permanent worden behaald.

Bodem

Er zijn de afgelopen jaren veel bodemonderzoeken uitgevoerd ter plaatse van en rondom het projectgebied. De bodemkwaliteit is vastgesteld en de hergebruikmogelijkheden (grondbalans) zijn verder in kaart gebracht in het grondstromenplan [ref. 12.].

De conclusie luidt dat nagenoeg alle vrijkomende grondstromen op basis van de milieuhygiënische kwaliteit kunnen worden hergebruikt. Uitzondering zijn de twee sterk verontreinigde spots (westelijke punt van de Geul in de Groene Rivier (D) en waterbodem geul ten westen van de Plas van Bruil (F3).

De werkzaamheden met betrekking tot toepassen en afvoeren van bodemmaterialen moet voldoen aan de Waterwet en het Besluit bodemkwaliteit. Dit wordt als contracteis voor de aannemer opgenomen.

Flora en fauna

Ten tijde van de start van de uitvoer zullen broedende vogels worden geïnventariseerd en de aanwezige nesten worden gemarkeerd en ontzien. Na afloop van deze broedgevallen kan op deze locaties gewerkt gaan worden. Het continu doorwerken gedurende 14 maanden maakt het plangebied minder geschikt als broedlocatie. Hierdoor wordt nestgedrag ontmoedigd. Het is echter niet uit te sluiten dat soorten toch gaan nestelen gedurende de werkzaamheden. Er wordt van uitgegaan dat deze soorten voldoende verstoringsbestendig zijn. Voor de start van de werkzaamheden dient de aannemer een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin de mitigerende maatregelen zijn uitgewerkt en wordt beschreven hoe wordt omgegaan met aanwezige nesten.

Grondverwerving

Gelet op de situatie na realisatie, behoeft naar huidig inzicht geen enkele locatie permanent in eigendom te worden verworven. In beginsel volstaat grondverwerving met tijdelijke ingebruikname om het werk te kunnen uitvoeren, mits dit in den minne kan worden geregeld. Als uitgangspunt geldt dat gerechtigden financieel worden schadeloos gesteld.

Behoudens vergoeding van schade aan de pachtopbrengst, wordt ervan uitgegaan dat de werken zonder verdere financiële verrekening jegens de eigenaar kunnen worden uitgevoerd.

Bij het eventueel ontbreken van medewerking van de eigenaar om de benodigde werkzaamheden op zijn grond te mogen verrichten biedt de Waterwet (artikel 5.24) aan de waterbeheerder de mogelijkheid om de plicht daartoe met een gedoogbesluit aan de eigenaar op te leggen

4.6 Calamiteiten of ongewoon voorval

Rijkswaterstaat stelt alle directe belanghebbenden onmiddellijk op de hoogte van het voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Rijkswaterstaat houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten.

5 Beschrijving van voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen

5.1 Voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen

Onderstaande voorzieningen zijn meegenomen in het projectontwerp.

Dwarsstroming nabij Nelson Mandelabrug

Ter hoogte van de Nelson Mandelabrug vindt in de referentiesituatie reeds een overschrijding plaats van de maximaal toegestane dwarsstroming. Ook na realisatie van de uiterwaardvergraving blijft de dwarsstroming hier groter dan 0,15m/s. Om dit te compenseren zal de oever onder de Nelson Mandelabrug, tussen twee kribvakken, worden verlaagd. Met deze aanpassing wordt voldaan aan de gestelde eisen voor dwarsstroming.

Afdekken van verontreiniging

Aan de westzijde van de Geul in de Groene Rivier wordt een spot met sterk verontreinigde bodem ontgraven. Deze spot is verticaal afgeperkt en is geen onderdeel van een stortplaats. Als mitigerende maatregel wordt hier de verontreiniging dieper afgegraven en afgedekt met erosiebestendige klei. Daarmee is de ontvangende waterbodem van gelijke kwaliteit als in de huidige situatie. De afdekking met de klei was reeds voorzien om erosie van de Geul in de Groene Rivier te voorkomen.

Effecten van de (nieuwe) waterbodem op de waterkwaliteit

Bij het graven van de geul en de (her)inrichting van het gebied komt grond vrij in verschillende samenstellingen en mate van verontreiniging. Het toetsingskader BPRW richt zich op de toekomstige situatie, dus op uittreding van stoffen vanuit een bestaande, achterblijvende, verontreinigde waterbodem.

De toetsing aan het Toetsingskader BPRW is relevant als:

- de nieuwe waterbodem na herinrichting gehaltes aan verontreinigende stoffen bevat boven de interventiewaarde;
- én
- de nieuwe waterbodem een slechtere kwaliteit heeft dan de verwijderde bovenliggende bodem.

Uit beschouwing van de kwaliteit van de toekomstige waterbodem (met inachtneming van de mitigerende maatregel) is geconcludeerd dat er binnen de graafcontouren geen sprake is van locaties met én overschrijding van de interventiewaarde én verslechtering ten opzichte van de actuele situatie voor vergraving.

Samenvattend wordt geconcludeerd dat de waterbodemkwaliteit geen negatieve effecten heeft op het watersysteem en geen belemmering vormt voor het voldoen aan de KRW-normen.

Toename waterstanden Malburgse Bandijk

In de notitie effectbeoordeling veiligheid [ref. 1. & bijlage 4] is de verhoging van het waterpeil die ontstaat door aanleg van de geul beschreven. Ten gevolge van de maatregelen van Uiterwaardvergraving Meinerswijk daalt de waterstand op de as van de rivier. In de Groene Rivier neemt als gevolg van de geul in de Groene Rivier de waterstand tijdens maatgevend hoogwater langs de Malburgse Bandijk toe. Ter compensatie wordt de asfaltlaag op de kruin van de waterkering evenredig met deze toename opgehoogd.

Mitigerende maatregelen steenfabriekterrein Phanos

Ten gevolge van de uiterwaardvergraving zullen de terreinen aangrenzend aan het steenfabriekterrein van Phanos vaker onder water staan. Om effecten te voorkomen worden mitigerende maatregelen genomen. De bestaande kade wordt verstevigd met vrijkomende grond/ klei en de pompcapaciteit wordt vergroot.

Verandering grondwaterstanden binnendijks

In de notitie effectbeoordeling geohydrologie [ref. 2.] is het berekende grondwaterstandsverloop tijdens hoogwater weergegeven. De binnendijkse ontwatering wordt licht negatief beoordeeld. De ontwatering bij hoogwater in Malburgen is op dit moment op diverse plekken al kritisch. Door het uitvoeren van Uiterwaardvergraving Meinerswijk is er in een klein gebied sprake van een beperkte berekende afname van de ontwateringsdiepte (5-10 cm in voornamelijk openbaar terrein en circa 5 cm ter plaatse van enkele woningen). Vanwege de beperkte omvang en duur is geen sprake van een nadelig gevolg. Om te voorkomen dat

kweloverlast aan de voor het project uit te voeren vergravingen worden toegeschreven zal in overleg met het waterschap voorafgaand aan de uitvoering peilbuizen geslagen en gemonitord worden. Hiermee kan worden aangetoond dat de aanwezige bestaande kwelproblematiek niet veroorzaakt wordt door de vergravingen.

Vaarwegmarkering

De dwarsstroming levert in het projectontwerp bij de Boven-Rijn afvoeren 6.000 m³/s en 8.000 m³/s geen overschrijding van het criterium op. Bij een Boven-Rijn afvoer van 10.000 m³/s treden op enkele plaatsen stroomsnelheden in dwarsrichting op die het criterium van 0,15 m/s overschrijden. Met de vaarwegbeheerder worden afspraken gemaakt over aanpassingen van de vaarwegmarkering.

Bereikbaarheid

Met de aanleg van de geul ten westen van de PLas van Bruil wordt de bestaande 'vluchtroute' voor bewoners in het gebied rond de Steenfabriek Elden en de Galentijnse Waard ten tijde van hoogwater doorkruist. Vanuit de woningen aan de westzijde aan de Meginhardweg is het daarmee niet meer mogelijk om het gebied te verlaten bij extreme waterstanden. Met de bewoners is afgesproken dat hiervoor een aanlegmogelijkheid wordt gerealiseerd. Ten behoeve van de bereikbaarheid van hulpdiensten van en naar Stadsblokken wordt verharding op de kruin van de instroomdrempel aangebracht.

Hinderbeperkend werken

Gezien de nabijheid van de stad Arnhem is de aannemer verplicht om hinderbeperkend te werk te gaan. Om overlast vanwege het ontgraven en transporteren van grondstromen voor de omgeving te minimaliseren wordt als uitgangspunt gehanteerd dat maximaal gebruik wordt gemaakt van aan- en afvoer over water. Transport per as wordt zoveel mogelijk beperkt. Voor transport over water worden tijdelijke laad- en lospontons aangelegd. De hoeveelheid te ontgraven grond, die per schip zal worden afgevoerd, is, in verhouding tot het totaal van op- en afvaart op de Neder-Rijn, relatief beperkt waardoor er ook geen sprake is van indirecte hinder op de Neder-Rijn. De aannemer dient voor de overslaglocatie nog een vergunning aan te vragen.

5.2 Toestaan van verruiging in de Groene Rivier

In 2015 zijn de bouwstenen gerealiseerd maar is de ruwheid van de vegetatie nog niet tot ontwikkeling gekomen. Er is sprake van een tijdelijke overgangperiode waarin de daling van de MHW iets groter is dan in deze rapportage is opgenomen. Indien de situatie zich voordoet dat de gebiedsvisie door de gemeente niet wordt gerealiseerd zou dit effect een permanent karakter kunnen krijgen. Het is in die situatie altijd mogelijk de ruwheid in de Groene Rivier te vergroten door verruiging in de Groene Rivier (eigendom van de gemeente Arnhem) toe te staan of de doorstroomopening in het kunstwerk van de Eldersedijk in te stellen op de gewenste afvoercapaciteit om daarmee de situatie van het interventiebeeld te evenaren.

5.3 Compensatie en financieel nadeel

De volgende compensaties zijn in het kader van het projectontwerp meegenomen:

- financiële compensatie van Kabel en Leidingbeheerders voor verlegging van kabels en leidingen, conform NKL en Telecomwet.

Een loket voor planschade en nadeelcompensatie

Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering, alsmede een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. De afhandeling van verzoeken om schadevergoeding in verband met de uitvoering van de maatregelen geschiedt met toepassing van de 'Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier', gepubliceerd in de Staatscourant nr.82, 6 mei 2009.

6 Procedure

Dit besluit is tot stand gekomen met toepassing van de procedureregels van afdeling 3.4 van ingevolge de Algemene wet bestuursrecht.

Ingevolge de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het mogelijk de voorbereiding, bekendmaking en vaststelling van de vergunningen en besluiten, die noodzakelijk zijn voor Uiterwaardvergraving Meinerswijk te bundelen. De Wro bevat een gemeentelijke-, provinciale- en rijkscoördinatierегeling.

De provincie Gelderland heeft besloten om een gecoördineerde besluitvorming toe passen voor de benodigde besluiten voor het project Uiterwaardvergraving Meinerswijk.

De provinciale coördinatierегeling heeft tot gevolg dat op de besluiten die gecoördineerd worden voorbereid en bekend gemaakt, de openbare voorbereidingsprocedure op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de bijzondere regels ingevolge artikel 3.33 en 3.34 van de Wro van toepassing zijn.

In het project Uiterwaardvergraving Meinerswijk zullen het Projectplan Waterwet en de hierna genoemde vergunningen uit de planfase gecoördineerd worden voorbereid en bekend gemaakt:

- Omgevingsvergunning;
- Ontheffing Flora- en faunawet;
- Waterwetvergunning;
- Ontgrondingsvergunning.

Het voordeel van de provinciale coördinatieprocedure is dat de gecoördineerde besluiten gelijktijdig ter inzage worden gelegd en bekend worden gemaakt in een of meerdere dag-,nieuws- of huis-aan-huisbladen. Tegen de ontwerpbesluiten kunnen belanghebbenden mondeling of schriftelijk zienswijzen inbrengen. Alleen belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend over een of meer ontwerpbesluiten, kunnen later tegen de vaststelling van die besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit vereiste is niet van toepassing indien het redelijkerwijs niet mogelijk was een zienswijze in te dienen, bijvoorbeeld als het definitieve besluit ten opzichte van het ontwerp gewijzigd wordt vastgesteld.

Na de bekendmaking van de definitieve besluiten is binnen 6 weken beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De Afdeling bestuursrechtspraak doet uitspraak binnen 6 maanden

M.e.r.-beoordeling

Op grond van de activiteiten D3.2 en D16.1 van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. De beoordeling is gekoppeld aan het besluit inzake het projectplan Waterwet en de Ontgrondingsvergunning. Dit betekent niet dat de uiterwaardvergraving per definitie m.e.r.-plichtig is. Wel dient beoordeeld te worden of er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn waardoor toch een milieueffectrapportage noodzakelijk is. Voor dit project is een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Op basis van deze beoordeling is geconcludeerd dat geen sprake is m.e.r.-plicht. Dit gezamenlijke besluit van Rijkswaterstaat Oost-Nederland en Gedeputeerde Staten van Gelderland zal in de Staatscourant kenbaar worden gemaakt.

De uitvoering van de uiterwaardvergraving Meinerswijk start naar verwachting voorjaar van 2013 en zal uiterlijk in 2015 worden afgerond.

Crisis- en herstelwet (Chw)

Het projectplan op grond van artikel 5.4, lid 1 van de Waterwet is genoemd in de bijlage bij art. 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw), zodat de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Chw hierop van toepassing zijn. In hoofdstuk 1 van de Chw zijn tijdelijke maatregelen opgenomen, die procedures beogen te verkorten door:

- beperking van het beroepsrecht voor lagere overheden (artikel 1.4 Chw);
- de rechter de mogelijkheid te geven om bij schending van een voorschrift het bestreden besluit alsnog in stand te laten, mits aannemelijk is dat belanghebbenden daardoor niet worden benadeeld (artikel 1.5 Chw);
- korte(re) beroepstermijnen voor te schrijven en strenger toe te zien op motivering van het beroep en het opvoeren van nieuwe beroepsgronden. Pro forma beroep is niet mogelijk. De RvS doet uitspraak binnen 6 maanden na afloop van de beroepstermijn (artikelen 1.6-1.7 Chw);
- partijen slechts in beroep toe te laten als de geschonden rechtsregel daadwerkelijk strekt tot bescherming van hun belangen (artikel 1.9 Chw)². Zo is het dan bijvoorbeeld niet mogelijk voor partijen om in beroep gaan tegen de schending van een geluidsnorm als zij daar zelf geen hinder van ondervinden;
- toe te staan dat na vernietiging van een besluit door de rechter het opnieuw te nemen besluit wederom mag worden gebaseerd op de oude feiten, tenzij de weergave van deze feiten juist de aanleiding vormde voor vernietiging (artikel 1.10).

Beleidsregel schadevergoeding

Voor de uitvoering van de PKB Ruimte voor de Rivier is een groot aantal besluiten en feitelijke handelingen nodig. Dit brengt met zich mee dat een groot aantal verschillende bestuursorganen bevoegd is om te beslissen omtrent vergoeding van schade door besluiten of feitelijke handelingen ter uitvoering van de PKB Ruimte voor de Rivier.

Bij besluit van 21 april 2009, nr. CEND/HDJZ-2009/459 sector I&O heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat de beleidsregel met betrekking tot de behandeling en de beoordeling van aanvragen voor schadevergoeding of nadeelcompensatie in verband met de uitvoering van de Planiologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier) vastgesteld.

Met de vaststelling van deze beleidsregel wordt beoogd één loket te creëren voor de behandeling van aanvragen om schadevergoeding die verband houden met de PKB Ruimte voor de Rivier. Op alle aanvragen die verband houden met de PKB zal op grond van deze beleidsmaatregel door één bestuursorgaan (de minister) worden beslist, met inachtneming van het geldende materiële recht.

Contactpersoon uitvoering werken

Gedurende de uitvoering van het project kan contact opgenomen worden met de omgevingsmanager voor het project Ruimte voor de Rivier Meinerswijk, Amélie Strens (06-23312988, e-mail: Amelie.Strens @rws.nl).

---

² Het zogenaamde 'relativiteitsvereiste'.

7 Zienswijzen

Het ontwerp Projectplan Waterwet en de ontwerpbesluiten hebben voor eenieder ter inzage gelegen van 14 juni 2012 tot en met 25 juli 2012. Binnen deze zes weken bestond de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Gedurende deze periode is op 26 juni 2012 is een informatiebijeenkomst gehouden over het project en de ontwerpbesluiten. Tijdens deze bijeenkomst bestond de mogelijkheid mondeling zienswijzen in te dienen.

Inmiddels is een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het versterken van de brugpijlers van de John Frostbrug (zie paragraaf 4.3 van dit Projectplan) ingediend en in behandeling genomen bij de gemeente Arnhem.

Gedurende de terinzagetermijn zijn 3 zienswijzen ontvangen. Voor de beantwoording van de zienswijzen wordt verwezen naar de "Nota van Antwoord Ruimte voor de Rivier Meinerswijk" die met dit definitieve besluit en de overige definitieve besluiten ter inzage is gelegd. De 'Nota van Antwoord Ruimte voor de Rivier Meinerswijk' maakt onderdeel uit van dit Projectplan en is opgenomen in bijlage 6.

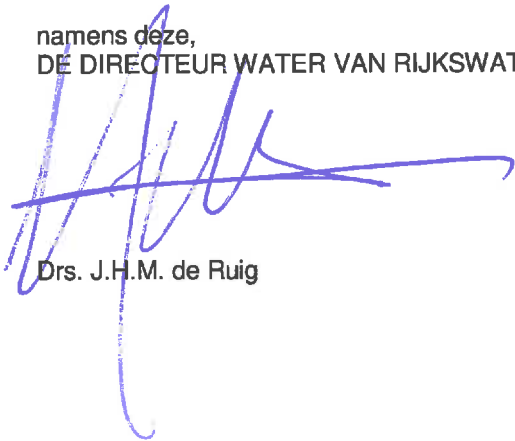
De ingediende zienswijzen hebben niet geleid tot een (inhoudelijke) wijziging van het Projectplan Waterwet en de andere ontwerpbesluiten.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

namens deze,

DE DIRECTEUR WATER VAN RIJKSWATERSTAAT OOST-NEDERLAND

Drs. J.H.M. de Ruig

Beroep instellen of verzoek voorlopige voorziening

Belanghebbenden die hun zienswijze bij het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij daarop geen zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen van vrijdag 21 september 2012 tot en met donderdag 1 november 2012 beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze Afdeling beslist in eerste en enige instantie over de ingestelde beroepen.

Bovendien kunnen belanghebbenden beroep aantekenen, ook wanneer zij geen zienswijze hebben ingediend, tegen alle wijzigingen in de definitieve besluiten ten opzichte van de ontwerpbesluiten. Echter bij de vaststelling van de definitieve besluiten zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Hierdoor ontbreekt deze beroepsgrond.

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet (Chw) in werking getreden. Deze wet bevat onder andere bijzondere procedurele bepalingen voor de beroepsprocedure. Op 13 april 2011 is een Algemene maatregel van Bestuur op basis van deze wet afgekondigd, waardoor alle projecten ter uitvoering van het programma Ruimte voor de Rivier onder de werking van de Chw vallen. Dit betekent dat op de genomen besluiten afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Chw van toepassing is. Belanghebbenden moeten daardoor in het beroepschrift gemotiveerd aangeven welke beroepsgronden worden aangevoerd. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. Geef in het beroepschrift aan dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Adres:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Het ondertekende beroepschrift dient ten minste te bevatten:

- uw naam en adres;
- de dagtekening
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Het instellen van beroep schorst de werking van de besluiten niet. Indien beroep is ingesteld, kan een verzoek worden gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening, bijvoorbeeld inhoudende een schorsing van het besluit. Het verzoek om een voorlopige voorziening moet worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepschrift worden overgelegd.

Voor het indienen van een beroepschrift en/of een verzoekschrift om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op de internetsite van de Raad van State:

www.raadvanstate.nl.

afschrijflijst

Een afschrift van dit projectplan is verzonden aan:

- Inspectie voor Leefomgeving en Transport, Water, Bodem en Bouwen, t.a.v. de heer J. van Kesteren, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag;
- Provincie Gelderland, Coördinator Procedures Meinerswijk, t.a.v. de heer A.M. Kwakkernaat, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem.

REFERENTIES

1. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, notitie effectbeoordeling veiligheid primaire waterkering, referentie RW1809-303-70/torm/055, d.d. 26 maart 2012.
2. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, geohydrologie en waterkwaliteit, referentie: RW1809-303-70/torm/054, d.d. 26 maart 2012.
3. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, niet-gesprongen explosieven, referentie: RW1809-303-70/torm/057, d.d. 26 maart 2012.
4. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, effectanalyse ecologie, referentie: RW1809-303-20/torm/025, d.d. 26 maart 2012.
5. RAAP, Uiterwaardvergravingen in Meinerswijk-Stadsblokken, Archeologisch vooronderzoek, referentie: 2295, d.d. september 2011.
6. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, verleggingsplan kabels en leidingen, referentie: RW1809-303-70/torm/058, d.d. 26 maart 2012.
7. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, inrichtingsplan, referentie: RW1809-303-70/torm/060, d.d. 26 maart 2012.
8. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720, referentie: RW1809-303-70/torm/051, d.d. 26 maart 2012.
9. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, concept-beheerplan, referentie: RW1809-303-061/torm/061, d.d. 26 maart 2012.
10. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, planning, referentie: RW1809-188-11/dijw/030, d.d. 20 oktober 2011.
11. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, aanmeldnotitie m.e.r., referentie: RW1809-303-20/torm/062, d.d. 26 maart 2012.
12. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, grondstromenplan, referentie: RW1809-303-70/torm/052, d.d. 26 maart 2012.
13. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, technisch ontwerp, referentie: RW1809-303-70/torm/063 d.d. 26 maart 2012.
14. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, hydraulica & Morfologie, referentie: RW1809-303-70/torm/059 d.d. 26 maart 2012.
15. Rivierkundig Beoordelingskader voor ingrepen in de Grote Rivieren, versie 2.01, Rijkswaterstaat Waterdienst, d.d. 1 juli 2009, 11.
16. Witteveen+Bos, Uiterwaardvergraving Meinerswijk, Ruimtelijke onderbouwing, referentie: RW1809-303-20/torm/032 d.d. 26 maart 2012.

Bijlagen

1. Tekeningen
  - Overzichtstekening maatregelen
  - Interventiewaardenkaart fase 1 waterveiligheid - vegetatie
  - Interventiewaardenkaart fase 1 waterveiligheid - bodemligging
2. Rapportage effectanalyse ecologie
3. Rapportage Hydraulica & Morfologie
4. Notitie effectbeoordeling veiligheid primaire waterkering
5. Intentieverklaring gemeente Arnhem
6. Nota van Antwoord Ruimte voor de Rivier Meinerswijk

1. Tekeningen